

Ο υπόγειος εκσυγχρονισμός της Τουρκίας

Κατά τα πρώτα χρόνια της διακυβέρνησης του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) στην Τουρκία είχε δημιουργηθεί η εντύπωση ότι ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν θα μπορούσε να λειτουργήσει, σε πολλά επίπεδα, ως φορέας εκδημοκρατισμού της γείτονος. Η συγκεκριμένη ελπίδα αποδείχθηκε κάτι παραπάνω από απαιτηλή. Ήδη από το 2010 αλλά κυρίως μετά τις μεγάλες διαδηλώσεις στο Γκεζι το 2013, άρχισε να καθίσταται σαφές ότι για το καθεστώς αυτό υπάρχει μονάχα ο μονόδρομος του εντεινόμενου αυταρχισμού, κύριο χαρακτηριστικό του οποίου είναι πλέον ο άκρατος και πολωτικός εθνικισμός. Πέραν ωστόσο της δυσόιωνης πραγματικότητας, την οποία ασφαλώς ουδείς αμφισβητεί, θα ήταν λάθος, σύμφωνα με τους συγγραφείς του βιβλίου, να αγνοήσουμε και να αιφνηθήσουμε «τις κοινωνικές και ανθρωπολογικές δυναμικές, τις ζυμώσεις και τους ριζικούς μετασχηματισμούς που συντελούνται στον πυρήνα της τουρκικής κοινωνίας». Διότι στο κρίσιμο ερώτημα αν η σημερινή Τουρκία γίνεται όλο και πιο συντηρητική οι ίδιοι δεν απαντούν απλώς αρνητικά αλλά, έχοντας στρέψει την προσοχή τους «κάτω από την επιφάνεια», έρχονται να υποδείξουν την ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση, βασιζόμενοι αφενός σε δημοσιογραφική έρευνα και αφετέρου σε θεωρητικές προσεγγίσεις ιστορικού και κοινωνιολογικού περιεχομένου. Υποστηρίζουν ότι υφίσταται «ένας βαθύς και πολλές φορές υποσυνείδητος σχεδόν εκσυγχρονισμός, ο οποίος μετασχηματίζει τη συμπεριφορά, την καθημερινότητα, τις νοοτροπίες και τελικά τις προσδοκίες των τούρκων πολιτών». Πώς όμως εκφράζεται αυτός; Από τη μαχητική ατομικότητα που εκδηλώνεται στις νεότερες γενιές, δηλαδή ευρύτερα, από τις καινούργιες «υβριδικές ταυτότητες» που αναδύονται και συμπυκνώνουν εκείνη τη ζωτική ενέργεια εναρμονισμού με τα δυτικά πρότυπα και τις παγκόσμιες νεωτεριστικές τάσεις.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΠΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΕΤΑΙΟΣ
Τουρκία – Το τρένο του μεγάλου εκσυγχρονισμού

Εκδόσεις Παπαδόπουλος, 2019, σελ. 176, τιμή 12,99 ευρώ

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΠΕΚΟΣ

Συνέχεια στη σελίδα του βιβλίου: <http://bit.ly/2Gohx1k>